господарювання: монографія / за загальною редакцією П. П. Микитюка. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2014. с. 8-30.

6. Порохня В. М. Інтелектуальний капітал економічного зростання. Запоріжжя: КПУ, 2012. 568 с.

7. Харазов В. Г. Интегрированные системы управления технологическими процессами СПб.: Профессия, 2009. 592 с.

УДК: 340.134

Едуард Олександрович МУЗИЧУК,
студент 2 курсу факультету № 6 Харківського національного
університету внутрішніх справ

ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ: РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ ЗАКОНОДАВЧИХ ТА ПІДЗАКОННИХ АКТІВ

З самого початку свого існування, людське суспільство потребувало, щоб його функціонування регулювалося певними, загальнообов'язковими правилами-нормами. Прообразом сучасних законів та підзаконних нормативно-правових актів стали укази й повеління племінних вождів, а також рішення, прийняті на зборах народних віче. У першому випадку, так звані «правила гри» встановлювала одна особа, або вузьке коло осіб, наближених до неї. У другому, усі важливі рішення, які стосувалися вагомих питань щодо подальшої життєдіяльності суспільства, вирішувалися усіма представниками суспільства. Подальшим наслідком-перевтіленням першого способу регуляції суспільних відносин стали наступні, видозмінені у ході історичного розвитку людства укази, розпорядження та постанови, виражені у певній правовій формі як волевиявлення лідера держави. Такий спосіб управління суспільними відносинами з'явився першим з поміж усіх інших, і був заснований на лідерському авторитеті певних осіб-представників суспільства. Згодом такий спосіб став підтримуватися не лише авторитетом та повагою, але й силою або озброєними людьми.

Звичайно, що будь-якому правителю значно легше буде керувати суспільством, лише з поміччю своїх указів і наказів, час від часу підкріпляючи їх силою зброї. Проте із еволюцією суспільних відносин і людства в цілому, далеко не всі суспільства стали погоджуватися на такий варіант реалізації влади. Почали з'являтися й інші способи реалізації нормотворчої (законодавчої) влади. Прообразом сучасних парламентів стали тодішні колегіальні збори та наради усіх представників тогочасної громади, рішення яких мало найвищу силу. Спочатку такі закони носили лише усну форму, проте згодом отримали письмове закріплення. Рішення суспільного віче мали більший вплив і силу, ніж укази якогось вождя, адже вічові рішення мали значно більшу легітимність в очах народу, бо вони приймалися не однією особою, а численними представниками різних верств населення.

Типовими прикладами регулювання суспільних відносин було відведення спеціально-визначених зон для полювання та рибальства або ж встановлення загальнообов'язкової ціни на певний вид товару. Рішення

колегіальної ради чи усні укази правлячого повелителя, як правило відразу ж фіксувалися на папері придворними писарями. Далі, по усім куткам держави гінцями та спеціальними посланцями розповсюджувалися копії таких наказів, указів, рішень чи розпоряджень. Іншим, не письмовим способом розповсюдження актуальної інформації щодо змісту нових законів та підзаконних актів, які покликані регулювати суспільні відносини, було оголошення факту прийняття таких законів так званими «глашатаями». Це були такі особливі представники державного апарату, функціональним призначенням яких було оголошення інформації про сутність нових указів та факт їх видання. Також їхньою роботою було роз'яснювати усім тим, хто цього потребує про те, які конкретно зміни у їхнє життя та життя суспільства в цілому привнесе новий закон чи указ.

Беручи до уваги історичне минуле, яке виражене у доволі тривалому процесі вдосконалення законодавчого процесу і усього що з ним пов'язано, суспільство почало робити певні висновки. Наслідком невпинного розвитку та покращення способів та методів регулювання суспільних відносин неодмінно має стати значно більш чуттєва до змін законодавча система країни. У контексті цього різнобічного питання надзвичайно важливим буде розглянути сучасну політико-правову ситуацію в Україні, де наразі проблематика та специфіка щодо чіткого визначення та відмежування законотворчих понять є дуже актуальною. Наша держава наразі проходить через дуже важкий і відповідальний період. Значна кількість усесторонніх реформ, яка була започаткована після майданною владою ще очевидно не закінчена і тому потребує свого позитивного завершення. Чимала кількість законів, прийнятих депутатами Верховної Ради восьмого скликання і справді покликані на забезпечення основоположних прав та свобод людини і громадянина, а також можливості захисту таких прав. Проте, за для отримання якісних перетворень у вітчизняному державно-правовому механізмі, за усіма реформуваннями та започаткуваннями влади повинен бути встановлений надійний нагляд та ефективний контроль з боку представників громадськості.

Існуюча в Україні система законодавства усіма науковцями та фахівцями права поділяється на декілька видів, залежно від ієрархічності та пріоритетності одного нормативно-правового акту над іншим. Завжди першими і непорушними по своїй важливості та суспільно-державному значенню йдуть норми й принципи, які записані в конституції. В цьому вкрай важливому документі, цінність якого складно переоцінити, беруть своє джерело усі ті основоположні та фундаментальні принципи існування сучасної української держави. На нормах і принципах конституції був збудований увесь нинішній вітчизняний державний лад, а тому при вирішенні будь-яких питань чи спорів усі юристи в першу чергу звертаються до Конституції України, як найголовнішого юридичного документу держави. На другому місці в рейтингу важливості та пріоритетності серед регулятивних актів займають закони та інші законодавчі акти (наприклад, основи законодавства чи кодекси), прийняті Верховною Радою України. Ця установа є найвищим органом законодавчої влади в Україні та єдиним, який має повноваження приймати закони на території України. Менший пріоритет, але все одно загальну обов'язковість мають підзаконні нормативно-правові акти Президента України та Кабінету

Міністрів України. Наступними за юридичною силою йдуть накази та статути певних міністерств чи відомств.

Окрему ланку у законодавчій системі України займають локальні нормативно-правові акти. Вони покликані якісно покращити життєдіяльність та функціонування органів місцевого самоврядування. Наявність розвинутого механізму прийняття і втілення у життя локальних правових актів дозволяє місцевій владі більш гнучкіше корегувати свою політику із волею населення та ефективніше співпрацювати з численними громадськими установами та організаціями за для досягнення спільної мети, вираженої у здобутті місцевими громадянами високого рівня благополуччя. Звичайно, що місцеві громади в Україні тільки нещодавно (три десятиліття тому) отримали свою незалежність, яка в перші роки існування держави була здебільшого формальною. Багато років пройшли, перш ніж органи місцевого самоврядування дійшли до своєї більш-менш справжньої незалежності. Останнім часом керівництвом нашої держави було започатковано процес децентралізації органів місцевого самоврядування і створення місцевих об'єднаних територіальних громад. Цей процес є невід'ємною частиною про-європейських реформ, які наразі активно запроваджуються.

Очевидно, що далеко не на всіх напрямках розвитку державної законодавчої системи результати є задовільними. Нажаль, в сучасному вітчизняному державно-правовому механізмі залишилося ще чимало певних факторів та чинників, які гальмують процес загальнодержавного реформування правової системи, невід'ємними складовими якої є зокрема законодавча і судова. Проте варто відзначити, що перед українськими громадянами і суспільством в цілому є блискучий приклад більшості країн Західного світу, особливо близьких до країн Європейського Союзу, таких як Польща чи прибалтійські Латвія, Естонія і Литва. Долаючи труднощі, які перед ними виникали, ці держави все ж таки змогли створити в себе демократичні, розвинуті та ефективні органи державної влади і місцевого самоврядування, які в свою чергу надійно захищені чіткою та недвозначною правовою системою. Таким чином, головним шляхом до ефективної та демократичної державної системи є якісний розвиток законодавства країни.

УДК 378.147
Лариса Сергіївна САЗАНОВА,
старший викладач кафедри іноземних мов факультету №1 Харківського національного університету внутрішніх справ
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-3722-2593
Любов Іванівна РУСАНОВА,
старший викладач кафедри іноземних мов факультету №1 Харківського національного університету внутрішніх справ
ORCID: https://orcid.org/0000-0003-1102-3577

INTERACTIVE COOPERATIVE LEARNING TECHNOLOGIES

Cooperative learning is a student-centered, instructor-facilitated instructional strategy in which a small group of students is responsible for its own learning and the